

Capitolul I

INFRAȚIUNI CONTRA AUTORITĂȚII

1.1. Ultrajul

1.1.1. Conținut legal

Art. 257 Ultrajul

(1) Amenințarea săvârșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte ori omorul săvârșite împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

(2) Săvârșirea unei infracțiuni împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat ori asupra bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

(3) Cu aceeași pedeapsă se sancționează faptele comise în condițiile alin. (2), dacă privesc un membru de familie al funcționarului public.

(4) Faptele prevăzute în alin. (1)-(3), comise asupra unui polițist sau jandarm, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite se majorează cu jumătate.

1.1.2. Condiții preexistente

1.1.2.1. Obiectul infracțiunii

Obiectul juridic principal constă în relațiile sociale privitoare la respectul datorat autorităților statului¹ și funcționarilor publici.

În secundar, prin incriminarea acestei fapte, legiuitorul penal ocrotește valorile sociale privitoare la viața, integritatea corporală, sănătatea funcționarului public, polițistului sau jandarmului și membrilor familiei funcționarului public.

¹ Principalele instituții ale statului sunt: Parlamentul, Președintele României, Guvernul, Administrația publică centrală și locală și Autoritatea Judecătorească. Constituția României, Titlul III – Autoritățile Publice. De asemenea, alte autorități reglementate de Constituția României sunt: Avocatul Poporului, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, citat de C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *Drept penal. Partea specială II. Curs tematic*, Ed. C.H. Beck, București, 2020, p. 8.

Obiectul material al acestei infrațiuni constă în corpul funcționarului public, al polițistului sau jandarmului, sau al membrilor familiei acestora, în cazul în care fapta este săvârșită prin lovire sau alte violențe, vătămare corporală, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte sau omor.

Obiectul material lipsește în cazul în care infrațiunea este săvârșită prin amenințare.

În cazul variantelor asimilate și agravate prevăzute de art. 257 alin. 2, alin. 3 și alin. 4, obiect material poate consta, de exemplu într-un bun care aparține funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat sau care aparține membrului familiei acestuia.

1.1.2.2. Subiecții infrațiunii

Subiectul activ al infrațiunii de ultraj poate fi orice persoană care îndeplinește condițiile răspunderii penale.

Subiectul activ poate fi chiar un funcționar public aflat în exercițiul funcției sale. De exemplu, un polițist aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu lovește un alt polițist în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu ale acestuia din urmă, caz în care se va reține un concurs ideal între infrațiunea de purtare abuzivă și infrațiunea de ultraj care au același subiect pasiv¹.

Participația penală este posibilă sub toate formele – coautorat, instigare complicitate.

Subiectul pasiv

Subiectul pasiv principal este autoritatea publică, unitatea sau instituția care exercită puterea de stat, reprezentată de către funcționarul public care își desfășoară activitatea în cadrul acesteia.

Subiectul pasiv secundar este funcționarul public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții.

Funcționarul public este definit în art. 175 și 176 C. pen., fiind persoana care, permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație, exercită atribuții și responsabilități în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești; exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură; exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia precum și persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivelui serviciu public.

Prin funcție care implică exercițiul autorității de stat se înțelege funcția care vizează exercitarea unor atribuții în cadrul organelor statului cu privire la luarea unor măsuri cu caracter obligatoriu și asigurarea respectării lor².

¹ M. Udriou, *op. cit.*, p. 480.

² M. Udriou, *Sinteze de drept penal*, Ed. C.H. Beck, București, 2020, p. 478.

Așadar, trebuie stabilită măsura în care persoanele enumerate la art. 175 C. pen. sunt susceptibile să exercite o funcție ce implică exercițiul autorității de stat: persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație: exercită atribuții și responsabilități stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești – deputați, senatori, Președintele României, membrii Guvernului, judecătorii și procurorii, membrii CSM ș.a.; exercită o funcție de demnitate publică; anumiți funcționari publici asimilați exercită funcții care implică exercițiul autorității de stat¹.

Semnificația noțiunii de funcționar public din dreptul penal are caracter autonom, nu este echivalentă cu semnificația noțiunii de funcționar din dreptul administrativ, sensul atribuit de dreptul penal acestei noțiuni fiind mai amplu datorită caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase cât și faptului că exigențele de apărare a avutului și de promovare a intereselor colectivității impun o cât mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal².

Nu pot fi subiecți pasivi ai acestei persoanele care exercită o funcție publică de orice natură sau persoana care exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia³, directorul unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, profesorul, medicul sau contabilul care lucrează în sistemul public, expertul judiciar, interpretul, contabilul care funcționează în cadrul unei instanțe judecătorești, greșierul, secretarul unui birou parlamentar⁴.

În cazul variantei asimilate prevăzute de art. 257 alin. 3, subiect pasiv poate fi un membru de familie al funcționarului public care îndeplinește o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

Potrivit art. 177 C. pen., prin *membru de familie* se înțelege:

- a) ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude;
- b) soțul;
- c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc.

În cazul variantei agravate, prevăzute de art. 257 alin. 4, subiectul pasiv nu poate fi decât un polițist sau un jandarm aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții.

Se va reține comiterea infracțiunii contra înlăptuirii justiției, infracțiunea de ultraj judiciar, prevăzută de art. 279 C. pen., în cazul în care subiectul pasiv este un magistrat aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, judecător sau procuror, sau un avocat, fapta fiind

¹ *Idem.*

² Curtea Constituțională a României, Decizia nr. 2/2014 publicată în M. Of. nr. 71 din 29 ianuarie 2014, citat de T. Toader și colectiv, *Noul Cod penal. Comentarii pe articole*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 156; V. Cioclei, *Drept penal. Partea specială I. Infracțiuni contra persoanei și infracțiuni contra patrimoniului*, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 156.

³ M. Udrioiu, *op. cit.*, p. 478.

⁴ C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *op. cit.*, p. 10.

săvârșită în legătură cu exercitarea profesiei acestuia. Pentru a se reține această infrațiune este necesar ca, la data săvârșirii faptei, subiectul pasiv să dețină această funcție.

În cazul în care există pluralitate de subiecți pasivi, se va reține, de regulă, un concurs de infrațiuni de ultraj.

Suntem de acord cu opinia exprimată în literatura de specialitate în sensul că, în cazul în care ultrajul a constat în uciderea mai multor funcționari publici în aceeași împrejurare, se va reține infrațiunea de ultraj care absoarbe omorul calificat săvârșit asupra a două sau mai multe persoane, fiind în prezența unei unități legale a infracțiunii – săvârșirea omorului în aceeași împrejurare asupra a două sau mai multor persoane¹.

1.1.3. Conținut constitutiv

1.1.3.1. Latura obiectivă

În varianta tip a infracțiunii de ultraj prevăzută de art. 257 alin. 1, elementul material constă în acțiunile sau inacțiunile prin care sunt săvârșite infracțiunile de amenințare, lovire sau alte violențe, vătămare corporală, lovirile sau vătămarile cauzatoare de moarte sau omorul.

În prima ipoteză, aceste infracțiuni trebuie săvârșite asupra funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Pentru existența infracțiunii în această variantă, nu are relevanță dacă faptele privesc exercițiul funcțiunii, fiind suficient ca funcționarul public să se afle în exercițiul funcțiunii, respectiv să presteze o activitate în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. (amenințarea, lovirile sau violențele comise în legătură cu o relație personală de dușmănie cu victima sau în legătură cu alte aspecte referitoare la viața privată a funcționarului public).

Pentru existența infracțiunii în această variantă este necesar ca funcționarul public să se afle în exercitarea atribuțiilor de serviciu conform îndatoririlor specifice funcției pe care o exercită. Nu se va reține această infrațiune în cazul în care funcționarul public depășește sau exercită abuziv atribuțiile specifice funcției sale².

În a doua ipoteză, infracțiunile menționate în alin. 1 al art. 257 sunt comise pentru fapte săvârșite în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu. (de exemplu, amenințarea unui funcționar public, după terminarea programului de lucru sau într-un magazin, de către subiectul activ cercetat într-un dosar penal instrumentat de către funcționar³; amenințarea sau lovirea unui funcționar public întâlnit întâmplător de către agresorul care fusese anterior arestat de către victimă⁴).

Considerăm că, în cazul în care sunt săvârșite mai multe infracțiuni asupra funcționarului public, de exemplu, amenințare și vătămare corporală, se va reține o singură infrațiune de ultraj iar sancțiunea se va stabili în funcție de pedeapsa prevăzută de lege

¹ M. Udroui, *op. cit.*, p. 479; C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *op. cit.*, p. 11.

² M. Udroui, *op. cit.*, p. 479.

³ C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *op. cit.*, p. 12; M. Udroui, *op. cit.*, p. 479.

⁴ M. Gorunescu, în V. Dobrinou și colab., *Noul Cod penal comentat. Partea specială*. ed. a III-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 362.

pentru infracțiunea cea mai gravă săvârșită asupra funcționarului public ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

Exemplificăm situația în care un funcționar public după ce este amenințat este lovit de către agresor care îi provoacă o vătămare corporală (pierderea auzului, vederii etc.), caz în care se va reține infracțiunea prevăzută de art. 257 alin. 1 C. pen. raportat la art. 206 și art. 194 alin. 1 C. pen., aplicându-se pedeapsa prevăzută pentru infracțiunea de vătămare corporală – art. 194 alin. 1 ale cărei limite se majorează cu o treime, rezultând limitele pedepsei de la 2 ani și 8 luni la 9 ani și 4 luni¹.

Fapta inculpatului care, în ziua de 05.11.2019, în jurul orei 12, în timp ce se afla în stația CTP „Grădini Mănăștur”, a exercitat acte de agresiune (aplicarea unor lovituri cu pumnii și piciorul la nivelul capului) față de controlorul de bilete, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu consecința cauzării unor leziuni vindecabile în 3-4 zile de îngrijiri medicale, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de ultraj, prev. de art. 257 alin. 1 C. pen. rap. la art. 193 alin. 2 C. pen. Sub aspectul laturii obiective a infracțiunii de mai sus, elementul material constă în acțiunea de lovire sau alte violențe îndreptată împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat (controlor de bilete), aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții. Astfel, acțiunea inculpatului de a-i aplica persoanei vătămate, aflată în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu consecința cauzării unor leziuni vindecabile în 3-4 zile de îngrijiri medicale, realizează elementul material al acestei infracțiuni².

În varianta asimilată prevăzută de art. 257 alin. 2, elementul material al ultrajului constă în săvârșirea unei infracțiuni împotriva funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat ori asupra bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Pentru existența infracțiunii în această variantă nu are relevanță infracțiunea care este săvârșită asupra funcționarului public sau asupra bunurilor acestuia, infracțiunea la care se referă textul de lege putând fi o infracțiune simplă, complexă sau continuă, din categoria infracțiunilor contra persoanei, contra patrimoniului etc.

Pentru a se reține varianta prevăzută de art. 257 alin. 2 C. pen., infracțiunea săvârșită asupra funcționarului public trebuie să fie alta decât cele menționate expres în art. 257 alin. 1 C. pen. Astfel, se va reține varianta tip a infracțiunii în cazul în care suntem în prezența amenințării săvârșite nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă, lovirii sau altor violențe, vătămării corporale, lovirilor sau vătămărilor cauzatoare de moarte ori omorului săvârșit împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu. Dacă aceste infracțiuni au fost săvârșite în împrejurările menționate anterior în scop de intimidare sau de răzbunare, se va reține infracțiunea de ultraj în variantele prevăzute de art. 257 alin. 1 și alin. 2³.

¹ C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *op. cit.*, p. 13.

² Decizie nr. 116/2021 din 05 feb. 2021, Judecătoria Cluj Napoca, www.rolii.ro.

³ M. Udrioiu, *op. cit.*, p. 486.

Infrațiunea săvârșită asupra funcționarului public sau asupra bunurilor sale trebuie săvârșită în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, în scop de intimidare sau de răzbunare. Așadar, forma de vinovăție cu care este săvârșită infrațiunea constă în intenție sau praeterintenție.

Elementul material al variantei asimilate prevăzute de art. 257 alin. 3 constă în orice infrațiune săvârșită împotriva oricărui membru de familie al funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat sau asupra bunurilor membrului de familie, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu de către funcționarul public.

Elementul material al variantei agravate prevăzute de art. 257 alin. 4 constă în infrațiunile prevăzute expres în alin. 1 precum și în orice infrațiune săvârșită asupra unui polițist sau jandarm aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, asupra unui membru de familie al polițistului sau jandarmului ori asupra bunurilor acestuia ori a rudelor sale în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu.

În drept, fapta inculpatului AA, constând în aceea că în seara zilei de 22.09.2017, în jurul orei 23:00, în timp ce se afla în Parcul Central din satul Valea Călugărească, Prahova, a exercitat acte de violență fizică față de persoana vătămată BB, polițist local din cadrul Primăriei Comunei Valea Călugărească, lovind-o cu pumnul în zona feței și provocându-i o plagă la nivelul buzei inferioare, cunoscând calitatea de polițist a persoanei vătămate și faptul că se afla, la momentul comiterii faptei, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, respectiv asigurarea măsurilor de ordine și liniște publică la festivalul organizat cu ocazia „Sărbătorii Vinului”, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de „ultraj” prev. de art. 257 alin. (1) și (4) C. pen., raportat la art. 193 alin. (1) C. pen.¹.

Urmarea imediată principală a infracțiunii de ultraj constă în starea de pericol create pentru autoritatea statului. În funcție de consecințele produse prin săvârșirea infracțiunii prin care se realizează ultrajul, urmarea imediată secundară poate consta în punerea în primejdie a vieții, integrității corporale, sănătății, libertății psihice sau fizice, vieții private a funcționarului public, jandarmului, polițistului sau membrilor de familie a acestora, precum și în crearea unei stări de pericol pentru patrimoniul acestora.

Legătura de cauzalitate rezultă din materialitatea faptei – ex re. Pentru infracțiunile absorbite de ultraj, legătura de cauzalitate trebuie stabilită în raport de urmarea imediată secundară.

1.1.3.2. Latura subiectivă

Ultrajul este o infracțiune complexă care se comite cu intenție directă sau indirectă, ori cu praeterintenție. Stabilirea formei de vinovăție a acestei infracțiuni depinde de forma de vinovăție cu care este săvârșită infracțiunea absorbită.

¹ Decizie nr. 226/2021 din 11 feb. 2021, Judecătoria Ploiești, www.rolii.ro.

În cazul variantelor prevăzute de art. 257 alin. 2, alin. 3, alin. 4 (dacă faptele se referă la alin. 2 și alin. 3), intenția este calificată prin scopul intimidării sau răzbunării.

1.1.4. Forme. Sancțiuni

Actele de pregătire și tentativa nu sunt incriminate.

Când infracțiunea absorbită rămâne în forma tentată, ultrajul se va reține în formă consumată.

Momentul consumării infracțiunii de ultraj este condiționat de consumarea infracțiunilor absorbite.

Epuizarea ultrajului are loc odată cu săvârșirea ultimului act de executare.

Sancțiuni

În varianta tip și variantele asimilate prevăzute de art. 257 alin. 2 și alin. 3, infracțiunea se pedepsește cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.

Varianta agravată prevăzută de art. 257 alin. 4, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune, ale cărei limite se majorează cu jumătate.

1.2. Uzurparea de calități oficiale

1.2.1. Conținut legal

Art. 258 – Uzurparea de calități oficiale

(1) Folosirea fără drept a unei calități oficiale care implică exercițiul autorității de stat, însoțită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta funcționarului public care continuă să exercite o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, după ce a pierdut acest drept conform legii.

(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) sau alin. (2) au fost săvârșite de o persoană care poartă, fără drept, uniforme sau semne distinctive ale unei autorități publice, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

1.2.2. Condiții preexistente

1.2.2.1. Obiectul infracțiunii

Obiectul juridic al infracțiunii constă în relațiile sociale privitoare la respectul datorat autorității statului, îndeplinirea unei calități oficiale care implică exercițiul autorității de stat revenind persoanelor care sunt investite legal în acest sens.

Obiectul material lipsește în cazul variantei tip și celei asimilate. Referitor la existența obiectului material în cazul variantei agravate, au fost exprimate opinii contrare. Unii autori

susțin că în cazul acestei variante, uniforme sau semnele distinctive ale autorității publice pot forma obiect material al acestei variante¹, alți autori consideră că nu există obiect material în acest caz².

1.2.2.2. Subiecții infracțiunii

Subiect activ al infracțiunii, în varianta tip, orice persoană care îndeplinește condițiile capacității penale, inclusiv persoana care își desfășoară activitatea profesională într-o structură în care poate fi exercitată calitatea oficială la care face referire textul legal, dar care nu deține această calitate.

În varianta asimilată, subiect activ poate fi funcționarul public care exercită funcția ce implică exercițiul autorității de stat după ce a pierdut acest drept conform legii. În literatura de specialitate, s-a argumentat că nu este necesară existența calității de funcționar public a subiectului activ, legiuitorul dorind să reglementeze în alineate diferite fapta celor care nu au avut funcția ce implică exercițiul autorității de stat pe care o folosesc fără drept – art. 258 alin. 1 și fapta celor care au avut o asemenea funcție dar au pierdut-o – art. 258 alin. 2³.

Subiect activ în cazul variantei agravate, poate fi orice persoană care are capacitate penală și care poartă, fără drept, uniforme sau semne distinctive ale unei autorități publice.

Participația penală este posibilă sub toate formele: coautorat, instigare, complicitate.

Unii autori consideră că participația penală nu este posibilă sub forma coautoratului deoarece fiecare participant care desfășoară acte materiale proprii autoritatii va fi autor⁴.

Subiect pasiv principal este statul al cărui autoritate este încălcată.

Subiect pasiv secundar este instituția sau unitatea prin intermediul căreia este exercitată autoritatea statului și în cadrul căreia este exercitată calitatea oficială care implică exercițiul autorității de stat. De asemenea, poate fi subiect pasiv secundar persoana care exercită conform legii această calitate oficială.

1.2.3. Conținut constitutiv

1.2.3.1. Latura obiectivă

Elementul material al laturii obiective în cazul variantei tip constă în folosirea fără drept a unei calități oficiale care implică exercițiul autorității de stat însoțită sau urmată de îndeplinirea unui act legat de această calitate.

Prin calitate oficială, se înțelege abilitatea legală a unei persoane care exercită o anumită funcție de a executa acte ce intră în atribuțiile funcției sale și care pot produce consecințe juridice⁵.

¹ M. Udriou, *op. cit.*, p. 490; C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *op. cit.*, p. 19.

² M. Gorunescu, în V. Dobrinou și colaboratorii, *op. cit.*, p. 365.

³ C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *op. cit.*, p. 22.

⁴ *Idem*, *op. cit.*, p. 20.

⁵ M. Udriou, *op. cit.*, p. 490.

În această variantă, făptuitorul, deși nu deține legal respectiva calitate oficială, și-o asumă fără drept, îndeplinind concomitent sau ulterior acestei atribuirii a calității oficiale, un act specific acesteia.

Pentru existența infracțiunii în această variantă, este necesară îndeplinirea următoarelor cerințe:

- **Calitatea oficială să implice exercițiul autorității de stat**, să se refere la exercitarea unor atribuții în cadrul instituțiilor, structurilor sau organelor puterii statului cu privire la luarea de măsuri cu caracter obligatoriu și asigurarea respectării acestora¹.

Nu se va reține infracțiunea de uzurpare de calități oficiale, de exemplu, în cazul atribuirii, fără drept, a calității de detectiv particular, preot, expert etc. deoarece aceste calități nu implică exercițiul autorității de stat.

- **Calitatea oficială trebuie folosită fără drept, făptuitorul atribuindu-și această calitate fără a o deține în mod legal**

Atribuirea sau asumarea fără drept a unei calități oficiale se poate face prin orice mijloace: prin comunicare orală, prin prezentarea unor documente falsificate care să ateste deținerea calității oficiale, prin efectuarea unor acte sau executarea unor fapte specifice calității oficiale folosite pe nedrept.

Pentru existența infracțiunii, nu are relevanță dacă făptuitorul a deținut anterior săvârșirii faptei această calitate.

- **Folosirea fără drept a calității oficiale trebuie însoțită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate**

Actul specific calității oficiale poate viza orice măsură cu caracter obligatoriu sau care vizează asigurarea respectării unei asemenea măsuri: aplicarea unei amenzi, luarea unei măsuri privative de libertate. Nu are relevanță dacă actul îndeplinit respectă sau nu condițiile cerute pentru validitatea sa.

Folosirea fără drept a unei calități oficiale trebuie să fie însoțită sau urmată de îndeplinirea actului legat de această calitate.

Nu se va reține infracțiunea de uzurpare de calități oficiale în formă consumată, în cazul în care folosirea fără drept a unei calități oficiale nu este însoțită sau urmată de îndeplinirea unui act care are legătură cu respectiva calitate oficială și nici în cazul în care actul îndeplinit nu intră în sfera de competență a respectivei calități oficiale.

Depășirea sferei competențelor cu ocazia efectuării unui act de către un funcționar public va atrage aplicarea prevederilor legale privitoare la infracțiunea de abuz în serviciu².

Dacă prin folosirea fără drept a unei calități oficiale s-a produs o pagubă, se poate reține concursul de infracțiuni între uzurparea de calități oficiale și, de exemplu, infracțiunile de înșelăciune (aplicarea unei amenzi, sau luarea măsurii confiscării, prin atribuirea ilegală a calității de polițist), furt calificat, tâlhărie (deghizarea în polițist și sustragerea prin violență a unor bunuri aparținând victimei) etc.

¹ *Idem*, p. 491.

² *Ibidem*, p. 491.

În drept, fapta inculpatului AA care în data de 03.08.2018, în jurul orei 20:00, a folosit fără drept calitatea oficială de agent de poliție, funcție care implică exercițiul autorității de stat, prezentându-se în fața martorului CC cu numele MC pretinzând că are calitatea de agent de poliție, calitate pe care nu o deținea și i-a cerut martorului să redacteze o declarație olografă cu privire la împrejurările în care, la aceeași dată, o persoană i-a cerut ochelarii de soare, după care a refuzat să i-i restituie și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, în data de 04.08.2018 în jurul orei 12:00 inculpatul i-a cerut susnumitului să redacteze o nouă declarație olografă, pe care a semnat-o și inculpatul cu mențiunea „ag. principal”, iar în partea de sus a declarației inculpatul a consemnat „P__, JUD.”, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de uzurpare de calități oficiale, prevăzută de art. 258 alin. 1 C. pen., cu aplicarea art. 35 alin. 1 C. pen.¹.

Fapta inculpatului constând în aceea că, la data de 14.05.2018, în jurul orelor 17.30, în aceeași împrejurare și beneficiind de complicitatea concomitentă a inculpaților TM și EF și-a atribuit fără drept calitatea oficială de polițist și i-a legitimat pe persoana vătămată HV H și pe martora CP, ambii de naționalitate argentiniană, verificându-le pașapoartele, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de uzurpare de calități oficiale, faptă prev. și ped. de art. 258 alin. (1) C. pen. cu aplicarea art. 77 lit. a) C. pen. Sub aspectul laturii obiective al infracțiunii, elementul material constă în folosirea fără drept de către inculpatul a calității oficiale de polițist, calitate care implică exercițiul autorității de stat, urmată de efectuarea activității de legitimare și control al pașapoartelor și a sumelor de bani deținute, acte ce sunt legate de respectiva calitate, aceste acte intrând în atribuțiile acestei funcții publice².

Într-o altă speță, pe situația de fapt, instanța de fond a reținut că, pe data 1.VIII.2019, în jurul orei 03:30, în timp ce se afla în spatele imobilului din Bulevardul DG nr. 21, Sector I, București, inculpatul A.G. fiind însoțit de inculpatul K.N.G., le-a abordat pe partea civilă S. și pe persoana vătămată I., cărora le-a spus că este polițist și le-a cerut să prezinte actele pe care le aveau asupra lor, după care i-a smuls din mâna părții civile S. suma de 95 de lei, pe care aceasta a scos-o din buzunarul cămășii, pentru așa-zisul control³.

Elementul material în cazul variantei asimilate constă în continuarea exercitării unei funcții ce implică exercițiul autorității de stat, de către funcționarul public care a pierdut acest drept. În această variantă, este necesar ca făptuitorul să fi deținut anterior comiterii faptei, o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, funcție pe care a pierdut-o dar continuă să acționeze ca și când ar deține în continuare acea funcție.

Elementul material al variantei agravate, reunește elementele materiale ale variantei tip și celei asimilate la care se adaugă purtarea, fără drept, a uniformei sau semnelor distinctive ale unei autorități publice.

¹ Decizie nr. 3495/2020 din 30 oct. 2020, Judecătoria Baia Mare, www.rolii.ro.

² Decizie nr. 718/2019 din 25 oct. 2019, Judecătoria București Sectorul 1, www.rolii.ro.

³ Decizie nr. 362/2020 din 22 apr. 2020, Curtea de Apel București, www.rolii.ro.

Pentru existența infracțiunii în varianta agravată este necesar ca uniforma sau semnul distinctiv să aparțină unei autorități publice, să redea întocmai elementele de identificare ale uniformei sau semnele distinctive ale respectivei autorități publice, astfel cum sunt stabilite prin lege. De asemenea, făptuitorul trebuie să poarte uniforma sau semnele distinctive ale autorității publice, astfel încât să fie susceptibil de a fi sesizat de către una sau mai multe persoane. Făptuitorul nu trebuie să aibă dreptul de a purta uniforma sau semnul distinctiv al autorității publice.

Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru autoritatea statului. Dacă prin săvârșirea faptei s-a cauzat un prejudiciu, poate exista o urmare imediată secundară care constă în afectarea patrimoniului unei persoane față de care s-a aplicat o măsură în virtutea folosirii fără drept a calității oficiale.

Legătura de cauzalitate rezultă ex re.

1.2.3.2. Latura subiectivă

Forma de vinovăție este intenția directă sau indirectă.

1.2.4. Forme. Sancțiuni

Actele de pregătire și tentativa nu se pedepsesc.

Uzurparea de calități oficiale se consumă în momentul în care este folosită fără drept calitatea oficială care implică exercițiul autorității de stat însoțită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate; în momentul continuării exercitării funcției ce implică exercițiul autorității de stat, după pierderea acestui drept, respectiv, prin purtarea uniformei sau semnelor distinctive autorității de stat.

Epuizarea infracțiunii se produce în momentul executării ultimului act de executare.

Sancțiuni

Pentru varianta tip și cea asimilată, sancțiunea constă în închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

Pentru varianta agravată, sancțiunea constă în închisoare de la 1 la 5 ani.

1.3. Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri

1.3.1. Conținut legal

Art. 259 – Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri

(1) *Sustragerea ori distrugerea unui înscris care se află în păstrarea ori în deținerea unei persoane dintre cele prevăzute în art. 176 sau art. 175 alin. 2 se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani.*

(2) *Dacă fapta este săvârșită de un funcționar public în exercitarea atribuțiilor de serviciu, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.*

(3) *Tentativa se pedepsește.*